

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ใน 3 ขั้นตอน คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการการพัฒนา 2) เพื่อแสวงหาแนวทางวิธีการพัฒนา ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา 3) เพื่อพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย ตำบลหนองจรเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ประชากรที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนวัดหนองตาเตี้ย จำนวน 17 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำชั้น คณะกรรมการสถานศึกษา เจ้าอาวาสวัดหนองตาเตี้ย ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เข้าร่วมโครงการอบรมค่ายพุทธบุตร รวม 117 คน

กรอบในการวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม 3 ด้าน คือ การคิดดี (อโลภะ ไม่โลภมาก) การคิดอย่างมีเหตุผล (อโทสะ ไม่โกรธ) การคิดถูกต้อง (อโมหะ ไม่หลง) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้การคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม 2) แบบวัดพฤติกรรม 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการพัฒนา 4) แบบสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียนสรุปได้ ดังนี้

1.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดดี (อโลภะ ไม่โลภมาก) อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 76.5 คือการให้ทานสิ่งของแก่ผู้อื่นนำความสุขมาให้และนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.1 คือ นักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำว่า โลภะ

1.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดอย่างมีเหตุผล (อโหสะ ไม่โกรธ) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 76.5 คือ ความโกรธทำให้คนหน้าตาไม่ดี และมีนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.6 คือ นักเรียนเข้าใจผิดคิดว่าคนที่มีอารมณ์โกรธทำให้ขาดสมาธิ

1.3 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดถูกทาง (อโมหะ ไม่หลงผิด) อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.6 คือ คนที่มีโมหะมากๆ จะรู้สึกไม่สบายกาย และมีนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.6 คือ นักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำว่า โมหะ

2. แนวทางและวิธีการในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียน คือ การจัดโครงการอบรมค่ายพุทธบุตร คู่ศีลธรรม นำปัญญา

3. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมของนักเรียน ดังนี้

3.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรม ทั้ง 3 ด้าน ตอบข้อคำถามถูกต้องมากกว่าร้อยละ 80

3.2 นักเรียนมีพฤติกรรมการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

4. ผลของการพัฒนาการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมตามแนวทางและวิธีการพัฒนาที่ได้จากการแสวงหาร่วมกันของผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีดังนี้

4.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

4.2 นักเรียนมีพฤติกรรมการคิดแบบใช้คำถามเร้าคุณธรรมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

This research aims to 1) study current state, problems and needs for development, 2) pursue guidelines, methods, and key indicators for success in development, and 3) develop thought using questions to rouse a sense of moral principles in Prathomsueksa 5 and 6 students of Wat Nongtadieng School, Nongjarake Subdistrict, Nongkhae District, Saraburi Province.

A population of two groups were employed: the insiders, i.e. 17 Prathomsueksa 5 and 6 students of Wat Nongtadieng School and 117 others involved in development comprising school directors, classroom teachers, school board members, Wat Nongtadieng's abbot, students' guardians, and participants participating in the "Sons of Buddhist Camp" training project. The framework for this research comprised good thought, reasonable thought, and proper thought. The instrument consisted of 1) a test regarding the use of questions to rouse a sense of moral principles, 2) a behavioral evaluation form, 3) a questionnaire concerning current state, problems, and needs for development, and 4) a structural in depth interview form.

The findings indicated that:

1. for the 3 aspects of current state, problems, and needs for thought development using questions to rouse a sense of moral principles in said students that it can be concluded as follows:

- 1.1 students had moderate understanding regarding good thought, at 76.5 percent. Giving to others will reciprocate happiness. The students also lacked understanding in terms of greed at a moderate level-74.1 percent.

1.2 students had moderate understanding in terms of reasonable thought, anger caused one to appear sullen at 76.5 percent. They also lacked understanding moderately-70.6 percent that one who is angry is unable to concentrate.

1.3 students had moderate understanding at 70.6 percent in regards to proper thought-one who is very angry will feel uneasy. The students also didn't understand the meaning of the word "anger".

2. guidelines and methods to develop the aforementioned thought were to hold the "Sons of Buddhists Camp" training project using morality to lead talent.

3. the key indicators for success in developing said thought were as follows:

3.1 students understood well, at above 80 percents in terms of said thought in 3 aspects.

3.2 their aforementioned thought behavior in 3 aspects was rated at a high level.

4. the results of the development of said thought resulted from the cooperation of the insiders and others involved were as follows:

4.1 students understood said thought at a high level.

4.2 students also understood said thought in 3 aspects at a high level.